

УДК 332.025.12

JEL Classification: O13, Q15, Q18

DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201903108>

О.С. КОЛТУНОВИЧ, кандидат економічних наук

Пріоритети державного регулювання інноваційної модернізації водогосподарського комплексу України

Мета статті - розробити фінансово-економічні передумови та визначити пріоритети державного регулювання інноваційної модернізації водогосподарського комплексу України.

Методика дослідження. Дослідження виконано із застосуванням загальнонаукових підходів і методів, зокрема інституціонального аналізу - для вибору найбільш ефективних механізмів активізації процесів фінансового забезпечення інноваційної модернізації водогосподарського комплексу.

Результати дослідження. Визначено фінансово-економічні передумови та пріоритети державного регулювання процесів модернізації та інноваційного розвитку окремих підсистем водогосподарського комплексу України.

Елементи наукової новизни. Сформовано механізми та визначено інструменти державного регулювання фінансово-економічного забезпечення інноваційної модернізації водогосподарської сфери у вітчизняну практику в межах запровадження нової фіскальної, митної, регуляторної, бюджетної та грошово-кредитної політики.

Практична значущість. На основі кращого зарубіжного досвіду запропоновані дієві механізми державного регулювання інноваційної модернізації водогосподарського комплексу, що забезпечать формування відповідного інституційного підґрунтя (ресурсної бази) стосовно фінансового, бюджетного, інвестиційного та іншого забезпечення. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: інноваційна модернізація; державне регулювання; євроінтеграція; концептуалізація; інституційне забезпечення; фінансово-економічні передумови.

Колтунович Олександр Сергійович - кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу земельних відносин та природокористування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 03127, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10.

E-mail: qatarfoundation.eu@gmail.com

Постановка проблеми. Реалізація національних економічних інтересів України як на міжнародній арені, так і всередині країни потребує структурних трансформацій та формування конкурентного інституційного підґрунтя на загальнодержавному рівні. Зважаючи на необхідність імплементації водного законодавства Європейського Союзу у сфері водокористування, особливої актуальності набувають механізми та інструменти державного регулювання фінансового забезпечення модернізації та інноваційного розвитку всіх підсистем водогосподарського комплексу.

Крім проблем соціальної ефективності водокористування та вдосконалення фіскального регулювання розвитку водного господарства, виокремлюється також актуальна проблема конвергенції систем управління водними ресурсами в процесі імплементації природоохоронних директив Європейського Союзу [5, с. 47].

Упродовж 2014-2019 рр. у водогосподарський комплекс України впроваджено окремі норми Водної Рамкової Директиви ЄС. На початок 2019 р. сформовано європейську законодавчу базу, новий інструментарій для впровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом. За даними Державного агентства водних ресурсів лише у 2018 р. зроблено перші кроки у розбудові сучасного моніторингу поверхневих вод за європейськими стандартами, запроваджено нову організаційну структуру відповідно до гідрографічного районування території України, створено фонд розвитку водного господарства та запроваджено енергосервісні контракти в бюджетній сфері [11, с. 3].

Натомість, незважаючи на критичний стан, розглянуті не повною мірою питання модернізації у водопровідно-каналізаційному

підкомплексі, а також системі промислового водокористування і водогосподарсько-меліора-тивному підкомплексі. Наприклад, моральна і фізична зношеність основних фондів у водопровідно-каналізаційному господарстві перевищує 80% [2, с. 1]. Це насамперед потребує реалізації комплексу заходів та формування сприятливого інституційного базису щодо державного регулювання стимулювання впровадження процесів інноваційної модернізації у водогосподарському комплексі в цілому.

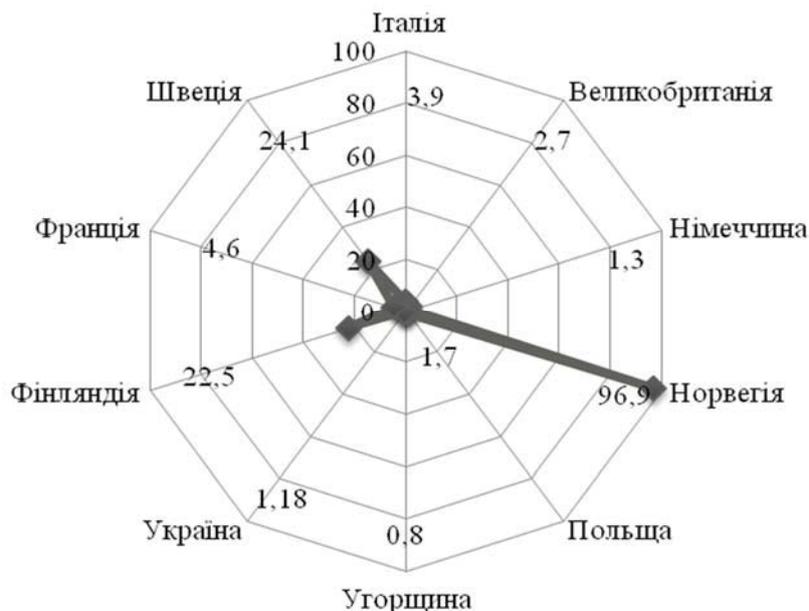
Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення проблем щодо державного регулювання фінансового забезпечення процесів модернізації та інноваційного розвитку водогосподарського комплексу висвітлені у наукових працях вітчизняних учених. Вагомим є внесок у розв'язання проблем у сфері водокористування впродовж останніх років таких науковців, як Б. В. Буркинський, В.А. Голян, С.І. Дорогунцов, Л.В. Левковська [5], О.М. Нечипоренко [7], В.А. Сташук, М.А. Хвесик, А.В. Яцик та ін.

В Україні на сьогодні діють більше десяти законодавчих та підзаконних актів, котрі регламентують державне регулювання інноваційної діяльності. Однак пролонгація інноваційної стагнації зумовлюється відсутністю фінансово-економічних інструментів, що забезпечуватимуть/сприятимуть інноваційній модернізації, зокрема, у сфері водокористування.

Мета статті - розробити фінансово-економічні передумови та визначити пріоритети державного регулювання інноваційної модернізації водогосподарського комплексу України.

Виклад основних результатів дослідження. Фрагментарність процесів інноваційної модернізації впродовж останніх років призвела до того, що водогосподарський комплекс України за рівнем та структурою територіально-галузевого водоспоживання є водоемним та незбалансованим. Враховуючи той факт, що водокористування в Україні здійснюється нераціонально, непродуктивні витрати води збільшуються, тоді як об'єм придатних до використання водних ресурсів внаслідок виснаження зменшується, Україна знаходиться серед країн з найнижчим рівнем водозабезпеченості у Європі [10, с. 1]. На думку провідних вітчизняних науковців-експертів у галузі водокористування, Україна перебуває у ситуації інституціонального водного дефіциту [7, с. 61].

За даними Євразійського банку розвитку, якщо рівень забезпеченості сумарними водними ресурсами з розрахунку на одного жителя СНД становить 17,01 тис. м³ на рік, то в Україні - лише 1,93 тис. м³ на рік. Показник водозабезпеченості території сумарними водними ресурсами з урахуванням транскордонного стоку України знаходиться на рівні 145,3 тис. м³/км².

Рівень забезпеченості водними ресурсами країн Європи з розрахунку на одну особу, тис. м³ на рік

Джерело: Розроблено автором за даними Євразійського банку розвитку.

Згідно з міжнародною класифікацією забезпеченості водними ресурсами регіони, що забезпечені водними ресурсами менше ніж 500 м³ на одну особу в рік, відносяться до категорії країн з надзвичайним дефіцитом водних ресурсів, між 500 і 1000 м³ - відчувають нестачу води, між 1000 і 1700 м³ - мають напружений стан із водопостачанням, понад 1700 м³ - забезпечені водними ресурсами. Відповідно до цієї класифікації до категорії надзвичайно вододефіцитних країн (водні ресурси місцевого формування без урахування припливу транскордонних вод) відноситься Україна, з показником 1180 м³ на одну особу [1, с. 17]. Наприклад, граничний рівень водонезабезпеченості згідно з класифікацією Європейської економічної комісії ООН не перевищує 1500 м³/на особу.

Попри фрагментарну гармонізацію вітчизняного законодавства згідно зі стандартами Євросоюзу, в Україні не повною мірою працювали механізми щодо державного регулювання процесів модернізації та інноваційного розвитку водогосподарського комплексу. Відповідно до загального рейтингу зближення країн-партнерів із Євросоюзом, Україна гармонізувала лише 39% національних стандартів та узгодила 60% [3, с. 24]. Як наслідок, за даними UNESCO Україна знаходиться на 95 місці серед 122 країн світу за рівнем раціонального використання водних ресурсів та якості води [6, с. 148]. За цим, у рейтингу глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму наша країна посідає 83 місце серед 140 країн світу [4, с. 589].

Виникнення проблеми пов'язано ще й із недосконалістю державної інвестиційної та інноваційної політики, прогалинами в податковому і митному законодавстві, відсутністю належного інституційного забезпечення розвитку інноваційно-інвестиційного підґрунтя та його інструментів і, як наслідок, недостатнім обсягом внутрішніх та зовнішніх інвестицій у сферу водокористування. За даними Державної служби статистики України, обсяг прямих іноземних інвестицій в економіці країни скоротився за останні п'ять років на 40%: від \$53,7 млрд (у 2013 р.) до \$32,3 млрд (у 2018 р.), а притік ПІІ у національну економіку зменшився у 1,9 раза: від \$5,5 млрд до \$2,8 млрд [12, с. 1]. Натомість облікова ставка національного регулятора зросла за відповідний період від 6,5% до 18,0%, що де-факто зупинило

кредитування, у тому числі інноваційно-інвестиційних проектів [8, с. 1].

Зважаючи на низький рівень інвестиційного забезпечення, головною метою має стати формування фінансово-економічних передумов в межах реалізації ефективної інноваційної політики у сфері водокористування, модернізації існуючої та розвитку нової водогосподарсько-інноваційної інфраструктури, забезпечення умов для беззбиткової діяльності галузі, подальшого розвитку і реформування водного господарства, спрямованого на підвищення ефективності та надійного функціонування.

При цьому, до заходів прямого впливу слід віднести державні цільові програми розвитку інноваційної діяльності, пільгові кредити, субсидії, дотації. Тоді як до опосередкованого - пільгову систему оподаткування для підприємств, діяльність яких орієнтована на розвиток інновацій, оподаткування прибутку за зниженими ставками, звільнення від сплати податків на прибуток на певний період (податкові канікули), страхування, митні пільги, тощо.

Враховуючи економічні, фінансові, політичні, соціальні, екологічні та інші чинники, що стримують модернізацію водогосподарського комплексу на інноваційній основі, актуалізується питання формування фінансово-економічних передумов та пріоритетів державного регулювання інноваційної модернізації водогосподарського комплексу.

Отже, необхідним є формування пріоритетів інноваційної модернізації, котрі слугуватимуть платформою стратегічного планування, що визначатиме основні напрями діяльності з розвитку водогосподарського комплексу на середньострокову перспективу, що формуватиме економіко-правове регулювання відносин, спрямованих на стимулювання, фінансування та розвиток процесів інноваційної модернізації окремих підсистем водогосподарського комплексу України.

По-перше, встановлення режиму пільгового оподаткування для суб'єктів, що фінансують інноваційні проекти у сфері водокористування в Україні шляхом:

- внесення змін до Податкового кодексу України щодо зниження ставки податку на прибуток до місцевих бюджетів для організацій, що здійснюють фінансування проектів з інноваційної модернізації і (або) частково (або) повністю забезпечують фінансо-

ве утримання відповідних інфраструктурних мереж;

- звільнення від сплати податку на нерухомість для організацій, що фінансують на території органу місцевого самоврядування інноваційну діяльність і (або) сприяють модернізації окремих підсистем водогосподарського комплексу;

- запровадження пільгових податкових преференцій для суб'єктів, що здійснюють заходи з будівництва, капітального ремонту та реконструкції об'єктів водогосподарської інфраструктури та (або) здійснюють фінансування (утримання) їх на новій інноваційній основі;

- звільнення від оподаткування окремих видів товарів, робіт або послуг, направлених на фінансування заходів з підтримки та розвитку процесів інноваційної модернізації водогосподарського комплексу в Україні;

- застосування диференціації розмірів податкових пільг залежно від активності в інноваційному процесі конкретних промислових підприємств, організацій і окремих осіб за умов щорічного збільшення ними витрат на інноваційну модернізацію водогосподарських мереж;

- звільнення від оподаткування коштів, спрямованих на підвищення енергоефективності та зниження ресурсозатратності у сфері водокористування;

- запровадження скороченого періоду амортизації, що дасть змогу використовувати в новому податковому періоді такі основні фонди нарахування суми амортизації, що зрештою зменшить податкову базу.

По-друге, фінансово-кредитне стимулювання процесів інноваційної модернізації водогосподарського комплексу за рахунок:

- забезпечення відшкодування із загального фонду Державного бюджету України відсоткових ставок по кредитах, залучених у межах фінансування заходів із модернізації та будівництва водогосподарської інфраструктури в Україні з використанням інноваційних технологій;

- утворення на місцевому рівні комплексних регіональних фондів розвитку водогосподарського комплексу, спрямованих на часткове (до 50%) відшкодування витрат у межах реалізації заходів з капітального ремонту об'єктів водогосподарської інфраструктури на новій інноваційній основі;

- забезпечення із внесенням відповідних змін до Бюджетного кодексу України субси-

дування відсоткової ставки з місцевих бюджетів при кредитуванні з боку банків проєктів щодо інноваційної модернізації та будівництва нової водогосподарської інфраструктури в Україні;

- стимулювання національним регулятором створення спеціалізованих інноваційних банків, а також фондів довгострокового кредитування функціонуючих комерційних банків шляхом встановлення відповідних пільг з оподаткування коштів, що інвестуються у інноваційні проєкти у сфері водокористування;

- диференціації ставки податку на прибуток комерційних банків залежно від напрямів використання ресурсів шляхом зниження їх у разі довгострокового кредитування проєктів та створення системи пільгового рефінансування комерційних банків, які надають пільгові кредити для реалізації проєктів з інноваційної модернізації у водогосподарському комплексі.

По-третє, стимулювання державного регулювання інноваційної модернізації водогосподарського комплексу в процесі бюджетної децентралізації шляхом:

- запровадження змін до Земельного кодексу України та Податкового кодексу України щодо встановлення пільг з податку на землю для споруджуваних і реконструйованих об'єктів водогосподарської інфраструктури, в яких є або заплановане використання інноваційних технологій;

- надання пільгових умов при оплаті технологічного приєднання до мереж, будівництво під'їзних шляхів до земельної ділянки і пільгові тарифи на оплату послуг з газо-, електро- і водопостачання та каналізації на етапі будівництва і експлуатації нових інфраструктурних (промислових) об'єктів.

По-четверте, створення Фонду підтримки інноваційних проєктів у сфері водокористування та запровадження митного експерименту, для чого необхідно:

- застосувати шляхом внесення змін до Митного кодексу України нульові ставки на ввезення імпортованого обладнання, що використовуватиметься для модернізації існуючих та будівництва нових об'єктів водогосподарської інфраструктури, а також на ввезення відповідного обладнання;

- запровадити на період з 2019-го до 2024 р. (включно) митний експеримент щодо фінансування будівництва, капітального ремонту і реконструкції об'єктів водогоспо-

дарської інфраструктури за рахунок перевиконання митних надходжень. Згідно з цим, 10% від суми перевиконання щомісячних планових митних надходжень (мито, акцизний податок з увезених до України підакцизних товарів, податок на додану вартість з увезених на митну територію України товарів) направлялися до спецфондів відповідних регіональних бюджетів.

По-п'яте, інвестиційне забезпечення проектів з інноваційної модернізації водогосподарського комплексу в Україні шляхом:

- співфінансування реалізації інвестиційних проектів у сфері водокористування за рахунок коштів державного бюджету;

- надання відповідно до законодавства для реалізації інвестиційних проектів у водогосподарському комплексі державних гарантій з метою забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченнями суб'єкта господарювання;

- кредитування за рахунок коштів державного бюджету суб'єктів господарювання для реалізації інвестиційних проектів у водогосподарському комплексі;

- повної або часткової компенсації за рахунок коштів державного бюджету відсотків за кредитами суб'єктів господарювання для реалізації інвестиційних проектів у сфері водокористування.

- лібералізації порядку акумуляції приватного капіталу для реалізації значних інноваційних проектів, у межах запровадження гнучких форм поєднання капіталів комерційних банків та підприємств через створення пайових інвестиційних фондів.

Враховуючи той факт, що з 1 січня 2019 р. набув чинності новий Порядок здійснення державного моніторингу вод, схвалений Кабінетом Міністрів України відповідно до директив ЄС, держава зможе отримувати оперативну інформацію про стан вод в Україні [9, с. 1]. Однак, на наш погляд, необхідним та більш ефективним/дієвим є ство-

рення Спеціального моніторингового центру з метою здійснення не лише постійного моніторингу, а й контролю, аналізу та обробки даних, а також вироблення оперативних заходів та проектних пропозицій.

Запропоновані пріоритети спрямовані на створення умов ефективної взаємодії між усіма елементами водогосподарського комплексу та учасниками інноваційного процесу щодо проведення єдиної національної економічної політики, прийняття та реалізації рішень, котрі забезпечують найбільші економічні вигоди в межах інноваційної модернізації водогосподарського комплексу.

Крім того, з метою подолання економіко-інноваційної стагнації Україні необхідно повернутися до механізмів державного регулювання, що діяли до 2005 р., зокрема, до вільних економічних зон та територій пріоритетного розвитку з особливим режимом інвестиційної діяльності. Актуальним для України за нинішніх умов залишається і сучасний досвід таких передових країн, як Катар, Об'єднані Арабські Емірати, Китай і т.д., де, з-поміж іншого, створюються «спеціальні зони прискореного економічного та інноваційного розвитку», а також «міста майбутнього».

Висновки. Реалізація запропонованих пріоритетів сприятиме формуванню інноваційно орієнтованої моделі у водогосподарському комплексі, при цьому поєднуючи в собі баланс ринкових інструментів із системою адаптивних важелів державного регулювання. Це забезпечить формування фінансово-кредитної та інвестиційної ресурсної бази інноваційної модернізації водогосподарського комплексу в межах конвергенції/апроксимації стандартів водних Директив Європейського Союзу в національну законодавчу базу та сприятиме підвищенню рівня енергоефективності та енергозбереження, зниженню собівартості комунальних послуг з водопостачання та водовідведення, підвищенню рівня екологічної безпеки у цілому.

Список бібліографічних посилань

1. Галузевий огляд № 19 Євразійського банку розвитку «Сучасні тенденції в удосконаленні управління водними ресурсами в державах - учасниках СНД». URL : https://eabr.org/upload/iblock/2f0/obzor_19_rus.pdf.
2. Звіт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. URL : <http://www.minregion.gov.ua/>.
3. Звіт Представництва Європейського Союзу в Україні. URL : https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk.

References

1. Suchasni tendentsii v udoskonalenni upravlinnia vodnymy resursamy v derzhavakh - uchasytsiakh SND: Haluzevyi ohliad №19 Yevraziiskoho banku rozvytku [Modern trends in improving water resources management in the CIS member states: Sectoral Review No. 19 of the Eurasian Development Bank]. (n.d.). Retrieved from: https://eabr.org/upload/iblock/2f0/obzor_19_rus.pdf [In Russian].
2. Zvit Ministerstva rehionalnoho rozvytku, budivnytstva ta zhytlovo-komunalnoho hospodarstva Ukrainy [Report of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine]. (n.d.). Retrieved from: <http://www.minregion.gov.ua> [In Ukrainian].

4. Звіт про глобальну конкурентоспроможність-2018 Всесвітнього економічного форуму. URL : <http://www3.weforum.org/docs/GCR2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2018.pdf>.

5. Левковська Л. В. Формування моделі інтегрованого управління водними ресурсами в контексті забезпечення сталого водокористування. *Збалансоване природокористування*. 2018. № 2. С. 46-53.

6. Моніторинговий звіт UNESCO. URL : <http://unesco.org>.

7. Нечипоренко О. М. Наукові засади управління продуктивністю поливної води. *Економіка АПК*. 2017. № 3. С. 57-65.

8. Прес-реліз Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua/control/uk/index>.

9. Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/758-2018-%D0%BF>.

10. Про Концепцію розвитку водного господарства України : Постанова Верховної Ради України від 14 січня 2000 р. №1390-XIV. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1390-14/sp:max25>.

11. Публічний звіт Голови Державного агентства водних ресурсів України за 2018 рік. URL : <https://drive.google.com/file/d/1GhP2QvIcOnvII7meBzLc7wHCsXZZjWQj/view>.

12. Статистична інформація Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Zvit Predstavnytstva Yevropeiskoho Soiuzu v Ukraini [Report of the Delegation of the European Union at Ukraine]. (n.d.). Retrieved from: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk [In Ukrainian].

4. Zvit pro hlobalnu konkurentospromozhnist-2018 Vsesvitnoho ekonomichnoho forumu [Global competitiveness report of the World Economic Forum 2018]. (2018). Retrieved from: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2018.pdf> [In English].

5. Levkovska, L.V. (2018). Formuvannya modeli integrovanogo upravlinnya vodnymy resursamy v konteksti zabezpechennya stalogo vodokorystuvannya [Formation of a model of integrated water resources management in context of providing sustainable water use]. *Zbalansovane pryrodokorystuvannya*, 2, pp. 46-53 [In Ukrainian].

6. Monitorynhovi zvit UNESCO [UNESCO monitoring report]. (n.d.). Retrieved from: <http://unesco.org> [In English].

7. Nechyporenko, O.M. (2017). Naukovi zasady upravlinnya produktyvnistiu polyvnoi vody [Scientific principles for management of productivity of irrigation water]. *Ekonomika APK*, 3, pp. 57-64 [In Ukrainian].

8. Pres-reliz Natsionalnoho banku Ukrainy [Press release of the National Bank of Ukraine]. (n.d.). Retrieved from: <https://bank.gov.ua/control/uk/index> [In Ukrainian].

9. Pro zatverdzhennia Poriadku zdiisnennia derzhavnoho monitorynhu vod : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 19 veresnia 2018 r. #758 [On approval of the procedure for implementation of state monitoring of water: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 19.09.2018, No. 758]. *Baza danykh "Zakonodavstvo Ukrainy". VR Ukrainy*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/758-2018-%D0%BF> [In Ukrainian].

10. Pro Kontseptsiiu rozvytku vodnoho hospodarstva Ukrainy : Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 14 sichnia 2000 r. #1390-XIV [On Concept of water management development in Ukraine: Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine dated 14.01.2000, No. 1390-XIV]. *Baza danykh "Zakonodavstvo Ukrainy". VR Ukrainy*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1390-14/sp:max25> [In Ukrainian].

11. Publichnyi zvit Holovy Derzhavnoho ahentstva vodnykh resursiv Ukrainy za 2018 rik [Public report of the Head of the State Agency of Water Resources of Ukraine for 2018]. (n.d.). Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1GhP2QvIcOnvII7meBzLc7wHCsXZZjWQj/view> [In Ukrainian].

12. Statystychna informatsiia Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Statistical information of the State Statistics Service of Ukraine]. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> [In Ukrainian].

Koltunovych O.S. Priorities of state regulation of innovation modernization of the water management complex of Ukraine

The purpose of the article is to develop financial and economic prerequisites and priorities of state regulation of innovation modernization of the water management complex of Ukraine.

Research methods. The research is carried out with the application of general scientific approaches and methods, in particular, institutional analysis - to select the most effective mechanisms for activating financial support processes for innovative modernization of the water management complex.

Research results. The financial-economic preconditions and priorities of state regulation of processes of modernization and innovative development of separate subsystems of the water management complex of Ukraine are determined.

Elements of scientific novelty. The mechanisms and tools of the state regulation of financial and economic provision of innovation modernization of the water management sector in domestic practice in the framework of the introduction of a new fiscal, customs, regulatory, budgetary and monetary policy are defined.

Practical significance. Based on the best foreign experience, effective mechanisms of state regulation of innovation modernization of the water management complex are proposed. This will ensure the formation of a financial-credit and investment resource base for innovative modernization of the water management complex within the framework of convergence / approximation of the standards of the European Union Water Directives into the national legislative base and will promote increase of energy efficiency and energy saving, lowering the cost of communal services in water supply and drainage, increasing the level of environmental safety in as a whole. Figs.: 1. Refs.: 12.

Keywords: innovative modernization; state regulation; eurointegration; conceptualization; institutional support; financial and economic basics.

Koltunovych Oleksandr Serhiiovych - candidate of economic sciences, research fellow of the department of land relations and environmental management, National Scientific Centre "Institute of Agrarian Economics" (10, Heroiv Oborony str., Kyiv)

E-mail: qatarfoundation.eu@gmail.com

Колтунович А.С. Приоритеты государственного регулирования инновационной модернизации водохозяйственного комплекса Украины

Цель статьи - разработать финансово-экономические предпосылки и определить приоритеты государственного регулирования инновационной модернизации водохозяйственного комплекса Украины.

Методика исследования. Исследование выполнено с применением общенаучных подходов и методов, в частности институционального анализа - для выбора наиболее эффективных механизмов активизации процессов финансового обеспечения инновационной модернизации водохозяйственного комплекса.

Результаты исследования. Определены финансово-экономические предпосылки и приоритеты государственного регулирования процессов модернизации и инновационного развития отдельных подсистем водохозяйственного комплекса Украины.

Элементы научной новизны. Сформированы механизмы и определены инструменты государственного регулирования финансово-экономического обеспечения инновационной модернизации водохозяйственной сферы в отечественную практику в пределах введения новой фискальной, таможенной, регуляторной, бюджетной и денежно-кредитной политики.

Практическая значимость. На основе лучшего зарубежного опыта предложены действенные механизмы государственного регулирования инновационной модернизации водохозяйственного комплекса, которые обеспечат формирование соответствующего институционального базиса (ресурсной базы) по финансовому, бюджетному, инвестиционному и другому обеспечению. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: инновационная модернизация; государственное регулирование; евроинтеграция; концептуализация; институциональное обеспечение; финансово-экономические предпосылки.

Колтунович Александр Сергеевич - кандидат экономических наук, научный сотрудник отдела земельных отношений и природопользования, Национальный научный центр «Институт аграрной экономики» (г. Киев, ул. Героев Оборона, 10)

E-mail: qatarfoundation.eu@gmail.com

Стаття надійшла до редакції 28.02.2019 р.

Фахове рецензування: 15.03.2019 р.

Бібліографічний опис для цитування:

Колтунович О. С. Пріоритети державного регулювання інноваційної модернізації водогосподарського комплексу України. *Економіка АПК*. 2019. № 3. С. 108 — 114.

***

Новини АПК

Кластер - найкраща форма розвитку сільських територій в Україні

Кластер є найкращою формою розвитку сільських територій в Україні. Таку думку висловила в.о. Міністра аграрної політики та продовольства України Ольга Трофімцева під час відкриття дискусійної панелі «Майбутнє кластерного розвитку та побудова сталих екосистем в українському АПК» в рамках міжнародної агропромислової виставки «Agroport West Lviv-2019».

«Створення кластерів є оптимальним інструментом розвитку сільських територій. Їх ефективність залежить саме від ініціативи бізнесу різних секторів економіки, які, на перший погляд, виглядають абсолютно не поєднуваними. Саме так і працює клас-теризація», - зауважила в.о. Міністра.

Вона відзначила, що кластеризація має підтримку сьогодні на рівні Уряду та держави. Це бізнес-орієнтована модель, яка працює на самоокупність. Міністерство вже підтримує і готове підтримувати надалі ідеї бізнесу інформаційно та дорадницьки. Кластерні ідеї разом із smart-спеціалізацією можуть підвищити конкурентоспроможність регіонів та ефективно реалізовуватися в новостворених територіальних громадах, де є молоді й ініціативні керівники.

Довідково. Мінагрополітики було запроваджено пілотні проекти з впровадження агрокластерів у Львівській та Одеській областях. На Львівщині це «ГорбоГори», а на Одещині - «Фрумушика Нова». Реалізація кожного з них - це спосіб об'єднання фінансових, людських та природних ресурсів, держави, бізнесу та сільських громад. Загальні бюджети проектів склали на Одещині 39,56 млн грн, на Львівщині - 27,6 млн грн.

Прес-служба Мінагрополітики